

Forskningsprojekt öppnar för ny typ av bilförsäkringar

I Sverige har vi kommit långt vad gäller trafiksäkerhet. Idag är det till exempel väldigt få som struntar i bilbältet eller låter sina barn sitta fritt i bilen. Detsamma gäller alkohol och bilkörning, där Sverige ligger i topp i internationella jämförelser. Turen hade nu kommit till att se över hastigheten på våra vägar som är en av de vanligaste bakomliggande orsakerna till trafikolyckor.

I början av september 2012 presenterades resultatet av forskningsprojektet Grönt Ljus vid Tylösands-seminariet i Halmstad. Det är ett projekt som drivits gemensamt av Folksam, Trafikverket, Motorförarnas Hälnykterhetsförbund (MHF) och SalusAnsvar. Projektet har utvärderat möjligheten att med hjälp av ett ekonomiskt incitament – en lägre bilförsäkringspremie – få bilförare att ändra sitt beteende till att köra säkrare och miljövänligare.

Premiera ansvarsfulla förare

Projektet Grönt Ljus startade i slutet av 2010. Cirka 250 privatbilister har deltagit i projektet. För att kunna säkerställa forskningsresultatet slumpades deltagarna i en testgrupp och en kontrollgrupp. Med hjälp av GPS-utrustning har bilens hastighet i förhållande till vägens tillåtna hastighet mätts, men det var bara testgruppen som fick direkt återkoppling på hastigheten i bilen. Genom att köra enligt gällande hastighetsgräns kunde de få upp till 30 procents rabatt på försäkringspremien.

Upphovet till Grönt Ljus var att MHF ville premiera sina ansvarsfulla förare med en billigare bilförsäkring, varför de kontaktade sitt försäkringsbolag SalusAnsvar. Ganska snart kom resonemanget att handla om ISA system (Intelligent Stöd för Anpassning av hastighet) och Pay-As-You-Drive-koncept (försäkringslösningar som kopplar körstil till premien).

SalusAnsvars sakförsäkringar skaderegleras av Svenska konsumentförsäkringar som i sin tur ägs av Folksam. På så sätt blev även Folksams forskningsavdelning inom trafiksäkerhet involverade i projektet. Folksam har haft huvudansvaret för såväl projektledning, resultatanalys och ansvarat för huvudrapporten. Folksams forskningsavdelning är knutna till Umeå universitet, Karolinska Institutet liksom Chalmers tekniska högskola.

Cirka 2 500 medlemmar i MHF i åldern 22-66 år och boende i södra Sverige erbjöds att delta. Erbjudandet "Grönt Ljus" innebar att MHF:s medlemmar hade möjlighet att sänka sin bilpremie med upp till 30 % om de inte överskred gällande hastighetsgränser. Initialt slumpades 152 respektive 98 frivilliga personer till test- respektive kontrollgrupp. För varje deltagare skrevs ett avtal där denne gav sitt samtycke till att lagrad kördata användes i premiepåverkande syfte samt i

forskningsssyfte.

Testgruppens bilar utrustades med en mätutrustning och display för att i realtid återkoppla hastigheten till föraren. Föraren fick dessutom återkoppling via en portal på en webbsida. I kontrollgruppens bilar monterades samma typ av mätutrustning men i dessa bilar var display nedsläckt. De fick därmed ingen återkoppling om eventuella hastighetsöverträdelser varken i bilen eller via webbsida.

Förlorade mindre än en minut per restimma

De totala hastighetsöverträdelserna mer än halverades i testgruppen jämfört med kontrollgruppen under den 11 månader långa testperioden (6 % respektive 14 % av den totala körsträckan var mer än 5 km/h över gällande hastighet). Dessutom var skillnaden mellan test- och kontrollgrupp större ju grövre överträdelserna var. Över 90 % av dem som deltog i testgruppen uppgav att Grönt ljus gjorde det lättare för dem att hålla rätt hastighet och 75 % var positiva till en hastighetskopplad försäkring enligt modell Grönt ljus. Totalt fick 9 av 10 någon återbäring, dvs. premierabatt baserat på deras körning varav 6 av 10 fick minst 25 % rabatt. Den något lägre medelhastigheten som testgruppen fick jämfört med kontrollgruppen innebär att de förlorade mindre än en minut per restimma.

– Resultatet av försöket visar att den totala hastighetsöverträdelserna mer än halverades i testgruppen jämfört med kontrollgruppen. Om alla körde med liknande system skulle över 40 liv kunna räddas varje år och 300 svåra personskador undvikas, säger Helena Stigson, trafiksäkerhetsforskare på Folksam och forskningsansvarig för Grönt ljus.

Öppnar för ny typ av bilförsäkring

Slutsatserna av projektet öppnar för en helt ny typ av bilförsäkring – modernare och mer rättvis, eftersom kunden kan påverka sin egen premie genom att förändra sin körstil och hålla hastighetsbegränsningarna.

– Hittills har det varit svårt för försäkringstagarna att påverka sin premiestorlek, men med modern teknik skapas nya förutsättningar. Grönt ljus visar att det är möjligt att ta fram en ny typ av bilförsäkring där kunden själv kan påverka sin premie, säger Daniel Eriksson, produktchef på Folksam.

– Tidigare har vi på forskningsavdelningen främst tittat på olyckor. Det här projektet innebär att vi är med och påverkar bilisternas beteende som i det långa loppet minskar olycksrisk och därmed räddar liv. Det är inspirerande. Det roligaste med Grönt ljus är att projektet går att omsätta i en helt ny försäkringsprodukt, säger Helena Stigson.

Respekt för integritetsfrågan

En viktig fråga har också varit den etiska aspekten. Kan förarens personliga integritet hotas genom att körstilen registreras? Av den anledningen fick Etikprövningsnämnden i Stockholm godkänna projektet innan det startade.

– Vi har stor respekt för integritetsfrågan, och det är viktigt att påpeka att vi varken har intresse av eller ens möjlighet att spåra enskilda kunder. Data är ihopsamlad över tid och registreras inte i realtid. Dessutom är det frivilligt att delta, konstaterar Daniel Eriksson.

Han är hoppfull om att resultatet av Grönt Ljus, inom en inte avlägsen framtid, kommer att resultera i en ny typ av produkter:

– Vi är helt övertygade om att det här är rätt väg att gå. När vi har löst de frågor som återstår är det realistiskt att kunna erbjuda kunderna den här typen av lösning under 2014. Frågor som vi behöver lösa är bland annat teknik, kundkoncept och hur vi kan hantera informationen på ett säkert sätt så att den blir säker och även ger rätt incitament till kunderna. Det är kunderna som har mest att vinna på en mer rättvis bilförsäkring, säger Daniel Eriksson till sist.

Bygger på en artikel publicerad i Folksam's interna tidning Sesam samt på utdrag ur rapporten Grönt Ljus